

עדכוני פסיקה יוני 2025

עבודה

1. סמכות בית הדין לעבודה:

- ע"ע (ארצי) 13918-10-22 דניאל צבר נ' ממשלת ישראל
מהן גבולות הגזרה של סמכות בית הדין לעבודה בבואו לדון בסכסוכים הקשורים להליך משמעותי תלוי ועומד?
ככל שהטענה בכתב התביעה מופנית כנגד הליך משמעותי תלוי ועומד, והסעד המבוקש בגדרה הוא ליתן הוראות או פרוטביות לבית הדין למשמעת, הרי שאין בידי בית הדין להושיט סעד זה שעה שהביקורת השיפוטית על בית הדין למשמעת מסורה בהתאם להוראות חוק המשמעת לבית המשפט המחוזי.
בצדק קבע בית הדין האזורי כי ליבת טענותיו של המערער כפי שנוסחו בכתב התביעה שהוגש על ידו, כמו גם של הסעדים שהתבקשו על ידו היא בטענות כנגד ההליך המשמעותי עצמו, כפי המתנהל כנגדו מכוח חוק המשמעת ומצוי בימים אלה בעיצומו.
לא די בעצם קיומם של יחסי עובד-מעסיק בין הצדדים, ובכך שהקובלנה שהובילה לתובענה המשמעתית נפתחה במסגרת יחסי עבודה, כדי להקנות סמכות עניינית לבית הדין לעבודה לדון בטענות ובסעדים אותם העלה המערער במסגרת תביעתו כפי שהוגשה ונוגעת כאמור בהליך המשמעותי גופו.

2. יחסי עובד מעסיק:

- ע"ע (ארצי) 4390-01-24 מנשה בן ציון גיני נ' שלמה א אנגל בע"מ
המבחן המקובל לקיומם של יחסי עובד מעסיק הינו המבחן המעורב שבמרכזו מבחן ההשתלבות. המדובר באוסף של מאפיינים שהצטברותם אמורה להטות את הכף ולא כל אחד מהם עומד בפני עצמו. אך יתכן כי לסממן מסוים יינתן משקל יחסי עודף הכל בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה. על פי הפן החיובי של מבחן ההשתלבות נבחנת השאלה האם המערער השתלב במערך הארגוני של המשיבה, תוך בחינת מספר מאפיינים: האם יש מפעל יצרני להספקת שירותים או לביצוע עבודה אחרת שניתן להשתלב בו, האם הפעולה המבוצעת הינה פעולה נחוצה לפעילות הרגילה של אותו מפעל, והאם מבצע העבודה מהווה חלק מהמערך הארגוני של המפעל ולא גורם חיצוני לו.
בהתאם לקביעותיו העובדתיות של בית הדין האזורי, המערער לא שימש חלק אינטגרלי מפעילות המשיבה. המערער סיפק את שירותיו באופן עצמאי, באמצעות מחשב נייד אישי השייך לו, באמצעות הרשאות ייעודיות והשתמש בתיבת דוא"ל אישית שאינה חלק ממערכת הדוא"ל הפנימית של המשיבה.
אין יחסי עובד ומעסיק, בנסיבות דנן, בין המערער לבין המשיבה, הן לפי הפן החיובי והן לפי הפן השלילי של מבחן ההשתלבות.
בהתאם לפן השלילי של מבחן ההשתלבות נבחנת השאלה האם מבצע העבודה ביצע את העבודה במסגרת עסק עצמאי משלו, תוך בחינת סימני ההיכר וביניהם: נשיאה בסיכונים של רווח והפסד על ידי בעל העסק העצמאי ולא מזמין השירות, הנאה מייעול העבודה וחסכון בהוצאות, בעלות על גורמי ייצור וטיבם, קיומה של חובה אישית לביצוע העבודה, מועד הקמת העסק ביחס למועד תחילת ההתקשרות, הסיבה להקמת העסק, קיומן של התקשרויות נוספות דומות או שונות, נפח הפעילות במסגרת ההתקשרות, אופן התמורה. אמנם אופן תשלום התמורה אינו קובע בשאלת התקיימותם של יחסי עובד מעסיק. עם זאת הוא משקף את האופן שבו המערער הציג את עצמו כלפי צדדים שלישיים ובכללם רשויות המדינה ומצטרף ליתר המבחנים לקביעת מעמדו של המערער כעובד או כעצמאי.
מהפן השלילי של מבחן ההשתלבות עולה, כי המערער ניהל עסק עצמאי. לפיכך בהתאם למכלול המאפיינים של המבחן המעורב ובכלל זה מבחן ההשתלבות על הפן החיובי והשלילי השלובים בו מצטיירת תמונה של קבלן עצמאי בעל עסק מובחן ומאופיין עם לקוחות שנתן שירותים למשיבה.

3. ערעורים:

- **בר"ע (ארצי) 34183-01-25 AURORA COMPETENTE נ' אל-רוב מלונות יוקרה (1993) בע"מ**

האם יש מקום להתערב בהחלטת בית הדין האזורי לעבודה, שהורה להתנות את פתיחת הליך נוסף בין הצדדים בתשלום הוצאות מצד המבקשת? סיווגה של ההחלטה כהחלטה אחרת או פסק דין אינו נחוץ גם לצורך בחינת תחולת סעיף 7(1) לצו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור). הטעם לכך הוא שהצו ממילא אינו חל על התניית הליך עתידי בתשלום הוצאות וזאת אף אם נראה בהחלטה זו החלטה אחרת. מיקוד הטענות בהליך זה אינו בשיעור ההוצאות שנפסקו או בהחלטה שכלל לא לפסוק אותן, אלא בהתניית פתיחת הליך נוסף בתשלום. מבחינת מדיניות שיפוטית, הכלל הוא, כי אין להתנות את המשך הדיון בתשלום הוצאות. החריג לכלל הוא במקרים בהם מחדל בעל הדין מעורר ספק באשר לכוונתו להמשיך ולהתדיין או כאשר קיים חשש שיחזור על מחדלו.

- **בר"ע (ארצי) 46697-02-25 אחמד הייב נ' פז עצים ורעפים בע"מ**
עסקינן בהחלטה בבקשה להוספת ראיה, שהיא החלטה דיונית מובהקת אשר ערכת הערעור תמנע להתערב בה, ולא נמצא כי מקרה זה בא בגדר המקרים בהם קיימת הצדקה למתן רשות ערעור מיידי. הגשת בקשה בשלב זה מנוגדת לסדר הבאת הראיות המקובל ומאחר והיא תצריך שמיעת עדויות וחקירות מחדש, לא נמצא כי המקרה עולה בגדר המקרים החריגים המצריכים התערבות בהחלטתו המנומקת והמפורטת.

4. כתבי טענות:

- **עב"ל (ארצי) 66309-12-23 המוסד לביטוח לאומי נ' ריקי קידר**
אם אין בעל הדין מעלה בסיכומי טענותיו טענה מסויימת, משמעות הדבר הוא שאף אם הועלתה על ידיו קודם לכן, הרי בכך שלא העלה אותה בשלב סיכומי הטענות, הוא נחשב כמי שזנחה.

5. מחיקת תובענה:

- **ע"ע (ארצי) 28433-06-24 עאטף מוחמד נ' דאוד היתם**
בית הדין האזורי מחק את התביעה בעקבות שורה של מחדלים דיוניים של המערער ובהם האיחור בזימון העדים [לעניין המועדים לזימון עדים. מחיקת התביעה בשל מחדלים אלה עולה בקנה אחד עם סמכויות בית הדין. בעקבות התקנות החדשות, הגישה למחדלים של בעל דין היא פחות ליברלית. בהינתן שמחיקת תובענה אינה יוצרת מעשה בית-דין אלא מחזירה את התובע אל סוף התור (וכן מחייבת את התובע בתשלום אגרה נוספת), אזי השימוש בכלי של מחיקת תובענה אינו נחשב לדרמטי במידה כזו שיש להפעילו רק במקרים קיצוניים או כאשר 'כלו כל הקיצין'.